

SITK RP Oddział w Krośnie

ul. Lewakowskiego 53
38-400 Krosno
tel./fax 13 4323012
www.klubdiagnosty.pl

"SUNRISE" P.H.U

ul. Gorkiego 21/31
92-524 Łódź
tel./fax 42 6734814
www.dlid.pl

Stanowisko w sprawie pojazdu marki „SAM” (przyczepa lekka).

W jakim terminie powinien być dopuszczony do ruchu pojazd marki „SAM”(przyczepa lekka) ?

Problematyka związana z rejestracją pojazdów marki „SAM” (przyczepa lekka) ma swoje początki w 2003 roku, gdzie ówczesne Ministerstwo Transportu w swoim stanowisku jednoznacznie wskazało na dopuszczenie pojazdu do ruchu bezterminowo. Taki stan trwał do końca 2010 r. Tożsamy pogląd w swoim stanowisku prawnym w 2010 r. przedstawił ITS w Warszawie. Obecnie nie wszystkie organy rejestrujące decydują się na dopuszczenie do ruchu pojazdu marki „SAM” (przyczepa lekka) bezterminowo. Największy problem z właściwym ustaleniem, czy pojazd marki „SAM” (przyczepa lekka) powinien podlegać okresowym badaniom technicznym mają diagnostyki samochodowej z powodu różnych stanowisk pracowników organów administracji rządowej i samorządowej. Ponadto nikt nie zwraca uwagi na fakt, jakie zagrożenie w ruchu drogowym może stwarzać niesprawny pojazd marki „SAM” (przyczepa lekka).

W związku z powstałymi rozbieżnościami w procesie informacyjnym postanowiliśmy zająć się wyjaśnieniem tego zagadnienia i począwszy od kwietnia 2010 roku podczas organizowanych spotkań staramy się wykazać, iż pojazd marki SAM (przyczepa lekka) podlega corocznym badaniom technicznym, zgodnie z regułą wynikającą z art. 81 ust. 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Natomiast w przypadku przyczepy lekkiej, o której mowa w art. 81 ust. 10 jednoznacznie twierdzimy, że producent lub importer jest obowiązany uzyskać świadectwo homologacji wydane przez Ministra właściwego do spraw transportu i nie podlega ona okresowym badaniom technicznym. Tożsamy pogląd od 2003 r. przekazywał diagnostom samochodowym właściciel firmy „SUNRISE” P.H.U. z Łodzi. Podobne stanowisko wyrazili pracownicy Ministerstwa Infrastruktury z Departamentu Transportu Drogowego w piśmie z dnia 24.09.2010 r. Nr TD-5t-5111-54/10 oraz w piśmie z dnia 14.06.2011 r. Nr TD5t-5111-33/11, stwierdzając, że „W ocenie Ministerstwa Infrastruktury, znaczenie rozstrzygające w kwestii

częstotliwości badań technicznych przyczepy lekkiej marki „SAM” ma art. 81 ust. 6 ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Badanie takie powinno być przeprowadzane corocznie.”. Jednak w październiku 2011 roku Departament Transportu Drogowego Ministerstwa Infrastruktury w kolejnym piśmie z dnia 07.10.2011 r. Nr TD5k-5111-39/11 wskazał, że zawarte w ustawie przepisy mogą wskazywać na dualizm w przypadku badań technicznych przyczep lekkich oraz, że przyczepa lekka marki „SAM” jak każda przyczepa lekka nie podlega okresowym badaniom technicznym.

W wyniku przeprowadzonego z naszej strony sprawdzenia redakcji przepisów należy stwierdzić, że pojazd marki SAM (przyczepa lekka) nie posiada świadectwa homologacji. Praktycznie każdy może samodzielnie zbudować taki pojazd i powinien on podlegać corocznej kontroli na stacji kontroli pojazdów – jest to konkluzja wynikająca także z opinii prawnej, zawierającej szczegółową analizę przepisów. Nadmieniamy zatem, iż Kancelaria adwokacka, w opinii prawnej z 22.04.2010 r. wskazała, że pojazd marki SAM (przyczepa lekka) podlega corocznym badaniom technicznym, natomiast szczegółowa opinia prawna (zawierająca 8 stron) została sporządzona w dniu 04.09.2012 r. z uwzględnieniem zasad techniki prawodawczej, w której Kancelaria podtrzymała dotychczasowy pogląd w przedmiotowej sprawie, **wskazując między innymi, że:**

(...)

Jak łatwo zauważyć przyczepa lekka mieści się w wyłączeniu zarówno zawartym w ust. 6 (jako, że niewątpliwie jest przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5t), jak i ust. 10. Jednakże ust. 10 należy traktować jako *lex specialis* nie tylko w stosunku do ust. 5 (gdzie jako przepis szczególny jest wyraźnie wskazany), lecz również w stosunku do ust. 6. Przyczepa lekka jest bowiem szczególnym przypadkiem przyczepy o masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t. Zgodnie z regułą kolizyjną *lex specialis derogat legi generali* przyjąć należy, że:

- ✓ normie z ust. 6 zdanie 1 podlegają jedynie przyczepy o masie przekraczającej 750 kg i nieprzekraczającej 3,5 t;
- ✓ normie z ust. 10 podlegają przyczepy lekkie o masie nieprzekraczającej 750 kg.

Oznacza to jednak, że wyłączenie zawarte w ust. 6 zdanie 2 nie dotyczy przyczep lekkich.

Wyjątek od reguły nie może bowiem być szerszy niż reguła, a jak wskazaliśmy wyżej ust. 6 zdanie 1 nie dotyczy przyczep lekkich.

(...)

W pierwszej kolejności zanalizujmy określenia zawarte w ustawie „Prawo o ruchu drogowym”

Art. 2 Użyte w ustawie określenia oznaczają:

Art. 2 pkt. 31

pojazd - środek transportu przeznaczony do poruszania się po drodze oraz maszynę lub urządzenie do tego przystosowane;

Dlatego należy uznać, iż przyczepa lekka marki „SAM” jest pojazdem.

(...)

Art. 66a

1. Cechy identyfikacyjne, o których mowa w art. 66 ust. 3a, nadaje i umieszcza producent.

2. Starosta właściwy w sprawach rejestracji pojazdu wydaje decyzję o nadaniu cech identyfikacyjnych w przypadku **pojazdu**:

1. zbudowanego przy wykorzystaniu nadwozia, podwozia lub ramy konstrukcji własnej, którego markę określa się jako "SAM";

Art. 68

1. Producent lub importer nowego pojazdu samochodowego, ciągnika rolniczego, motoroweru, tramwaju lub przyczepy oraz przedmiotów ich wyposażenia lub części jest obowiązany uzyskać dla każdego nowego typu tych pojazdów, przedmiotu ich wyposażenia i części świadectwo homologacji wydane przez ministra właściwego do spraw transportu.

Art. 68

17. Przepisy ust. 1-16 nie dotyczą **pojazdu**:

2) zbudowanego przy wykorzystaniu nadwozia, podwozia lub ramy konstrukcji własnej, którego markę określa się jako "SAM";

18. **Pojazdy**, o których mowa w ust. 17 pkt 1 i 2, podlegają badaniu co do zgodności z warunkami technicznymi, które przeprowadza się na koszt wnioskodawcy.

(...)

Treść art. 68 ust. 1, art. 68 ust 17 pkt. 2 oraz Art. 69 ust. 1 wskazują na fakt, iż ustawodawca odróżnia pojazdy marki „SAM” od pozostałych pojazdów, na które producent lub importer nowych pojazdów są obowiązani wydać wyciąg ze świadectwa homologacji do każdego pojazdu, na którego typ wydano świadectwo homologacji, lub odpis decyzji zwalniającej pojazd z homologacji.

(...)

Art. 81 ust. 6

Okresowe badanie techniczne **samochodu osobowego** (art. 2 ust 40), **samochodu ciężarowego** o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t (art. 2 ust 42), **motocykla** (art. 2 ust 45) lub **przyczepy** o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t (art. 2 ust 50) przeprowadza się przed upływem 3 lat od dnia pierwszej rejestracji, następnie przed upływem 5

lat od dnia pierwszej rejestracji i nie później niż 2 lata od dnia przeprowadzenia poprzedniego badania technicznego, a następnie przed upływem kolejnego roku od dnia przeprowadzenia badania. **Nie** dotyczy to pojazdu przewożącego towary niebezpieczne, taksówki osobowej, pojazdu samochodowego konstrukcyjnie przeznaczonego do przewozu osób w liczbie od 5 do 9, wykorzystywanego do zarobkowego transportu drogowego osób, pojazdu marki "SAM" (art. 68 ust 17 pkt 2), pojazdu zasilanego gazem, pojazdu uprzywilejowanego oraz pojazdu używanego do nauki jazdy lub egzaminu państwowego, **które podlegają corocznym badaniom technicznym.**

W podkreślonym powyżej zdaniu, ani razu nie został użyty wyraz "pojazd", więc zdanie niepodkreślone dotyczy każdego pojazdu, który ma swoją definicję w art. 2 ustawy (przepis ogólny) oraz w Art. 68 ust. 17 pkt 2 (przepis szczegółowy) – zgodnie z uzasadnieniem i zastrzeżeniem wynikającym z analizy rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”. "Nie" - jest partykułą przeczącą (znajduje się w art. 81 ust. 6).

Art. 81 ust. 10

Przyczepa lekka i pojazd zabytkowy nie podlegają okresowym badaniom technicznym. W przypadku pojazdu zabytkowego, wykorzystywanego do zarobkowego transportu drogowego podlega on corocznym badaniom technicznym.

Producent lub importer przyczepy lekkiej, o której mowa w art. 81 ust. 10 jest obowiązany uzyskać świadectwo homologacji wydane przez ministra właściwego do spraw transportu, dlatego też przyczepa lekka nie podlega okresowym badaniom technicznym.

W tym miejscu należy odnieść analizę powyższych przepisów Ustawy „prawo o ruchu drogowym” do zasad wynikających z **Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. 100, poz. 908).**

(...)

§ 23. 1. W przepisach szczegółowych nie reguluje się tych spraw, które zostały wyczerpująco unormowane w przepisach ogólnych.

2. Jeżeli określone elementy uściślające treść kilku przepisów szczegółowych powtarzają się w tych przepisach, wydziela się je w jeden wspólny przepis i zamieszcza się w przepisach ogólnych albo w bezpośrednim sąsiedztwie tych przepisów szczegółowych, w których te elementy występują.

3. Jeżeli od któregoś z elementów przepisu szczegółowego przewiduje się **wyjątki** lub któryś z elementów tego przepisu wymaga **uściślenia**, przepis formułujący wyjątki lub uściślenia zamieszcza się **bezpośrednio po danym przepisie szczegółowym**.

(...)

Przytaczając dosłownie powyższe przepisy należy wyjaśnić znaczenie określeń „wyjątek” i „uściślić” (§ 23 ust. 3)

wyjątek

1. «osoba lub rzecz niezwykła»
2. «odstępstwo od obowiązującego prawa, przyjętego zwyczaju, przepisów»
3. «fragment z większego tekstu, dzieła literackiego, utworu muzycznego itp.»
4. «wyraz lub jego forma poprawne, chociaż niezgodne z normą w danym systemie językowym»

uściślić — uściślać «ściśle określić coś»

Toteż, w związku z art. 81 ust. 5 i podanym zastrzeżeniem ust. 6-10, formułującym wyjątki lub uściślenia wskazane w art. 81 ust. 6, w szczególności stwierdzenie *„Nie dotyczy to pojazdu przewożącego towary niebezpieczne, taksówki osobowej, pojazdu samochodowego konstrukcyjnie przeznaczonego do przewozu osób w liczbie od 5 do 9, wykorzystywanego do zarobkowego transportu drogowego osób, pojazdu marki "SAM", pojazdu zasilanego gazem, pojazdu uprzywilejowanego oraz pojazdu używanego do nauki jazdy lub egzaminu państwowego, które podlegają corocznym badaniom technicznym.”* zostało zamieszczone bezpośrednio po przepisie szczegółowym (art. 81. ust. 5), zgodnie z § 23 ust. 3 rozporządzenia.

Kolejny przepis formułujący wyjątki lub uściślenia został określony w art. 81. ust 10 „Przyczepa lekka i pojazd zabytkowy nie podlegają okresowym badaniom technicznym. W przypadku pojazdu zabytkowego, wykorzystywanego do zarobkowego transportu drogowego podlega on corocznym badaniom technicznym.”

Oznacza to, że przyczepa lekka, (która posiada świadectwo homologacji) nie podlega okresowym badaniom technicznym, natomiast przyczepa lekka marki „SAM” podlega okresowym badaniom technicznym corocznie.

(...)

Ważna jest także eksploatacja pojazdów marki SAM (przyczep lekkich), gdzie z biegiem lat, podobnie jak inne pojazdy, tracą pewne właściwości fizyczne oraz pogarszają się ich parametry techniczne, co może przyczyniać się do zwiększenia zagrożenia wszystkich uczestników ruchu drogowego. Brak cyklicznej kontroli tych pojazdów przez diagnostów samochodowych w stacjach kontroli pojazdów negatywnie wpływa na bezpieczeństwo w ruchu drogowym, czasami ze skutkiem śmiertelnym np.:

http://youtube.moje.pl/n_UzoijNvkg

<http://www.krosno24.pl/informacje.php3?id=5031>

Ponadto sprzedaż omawianych pojazdów nie napawa optymizmem, wystarczy przejrzeć zdjęcia na aukcjach i stronach internetowych.

Naszym zdaniem, głównym celem przeprowadzania okresowych badań technicznych pojazdów jest wyeliminowanie z ruchu drogowego pojazdów, które w jakikolwiek sposób zagrażają bezpieczeństwu ruchu drogowego. Można tego dokonać poprzez regułę wynikającą z art. 81 ust. 5 ustawy – Prawo o ruchu drogowym, która jest jednoznaczna i nakazuje przeprowadzanie okresowych badań technicznych pojazdów corocznie, z zastrzeżeniem ust. 6-10. Tak więc zły stan techniczny pojazdu mógłby zostać dostrzeżony podczas przeprowadzania badania technicznego na stacji kontroli pojazdów przez uprawnionego diagnostę samochodowego.

Domniemywać można, iż niektórzy właściciele pojazdów marki SAM (przyczep lekkich) mogą nie zwracać szczególnej uwagi na ich stan techniczny, gdyż są one zarejestrowane bezterminowo. Nie znaczy to jednak, że wszystkie pojazdy marki SAM (przyczepy lekkie) są w złym stanie technicznym.

Stanowisko wskazujące, że pojazd marki SAM (przyczepa lekka) podlega corocznym badaniom technicznym wynika zatem z przepisów oraz jest korzystne między innymi dla:

- a) Właściciela przyczepy oraz wszystkich uczestników ruchu drogowego – właściciel przyczepy przedstawiając ją do okresowego badania technicznego jest pewny jej stanu technicznego. Eksploatowane przyczepy są corocznie kontrolowane przez diagnostów samochodowych,
- b) Skarbu Państwa - od pobieranych opłat odprowadzane są podatki.
- c) Właściciela stacji kontroli pojazdów – dodatkowe przychody.

Pamiętać należy, że jakikolwiek pojazd kontrolowany w profesjonalny sposób przez diagnostę samochodowego, może inaczej zachować się w trakcie ewentualnego wypadku lub kolizji drogowej w odniesieniu do pojazdów nie podlegających okresowym badaniom technicznym. Można również domniemywać, że pojazd marki SAM (przyczepa lekka)

niekontrolowany przez okres np. 10 lat, nie będzie spełniał wymagań technicznych art. 66 ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Zatem okresowe badanie techniczne mogłoby wyeliminować niesprawne pojazdy marki SAM (przyczepa lekka) z ruchu drogowego.

W związku z powyższym informujemy, że we wrześniu 2012 roku wysłane zostało pismo do MTBiGM (do którego dołączono szczegółową opinię prawną), zawierającą prośbę o udzielenie odpowiedzi na pytanie:

Czy pojazd marki „SAM” (przyczepa lekka) powinien podlegać corocznie okresowym badaniom technicznym?

Odpowiedź, pomimo przypomnienia, nie została udzielona do dnia dzisiejszego.

Niepokojącym jest fakt, że w ustawie do zmiany ustawy - Prawo o ruchu drogowym została zalegalizowana możliwość dopuszczenia jednostkowego dla pojazdów marki „SAM” mimo, że dyrektywy nie wymuszają na nas takiej procedury. Wprowadzona obecnie redakcja przepisów (uchylenie art. 68-70) definitywnie nie przesądza, że pojazd marki „SAM” (przyczepa lekka) będzie podlegać cyklowi badań technicznych dla pojazdów homologowanych.

Reasumując, pojazd marki SAM (przyczepa lekka), w celu zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym powinien corocznie podlegać okresowym badaniom technicznym – wynika to również ze szczegółowej analizy przepisów.

W przypadku skorzystania przez jakikolwiek podmiot z informacji zamieszczonych w niniejszym stanowisku, należy podać źródło jego pochodzenia wraz z podaniem stron www.klubdiagnosty.pl i www.dlid.pl

Sporządzono 18 marca 2012 r.

SITK RP Oddział w Krośnie

SEKRETARZ
Zarządu O/SITK.
Grzegorz Krzemieniecki
Władysław Z. Satała
p.o. Kierownik O/Szk. RiUTE

„SUNRISE” P.H.U. Grzegorz Krzemieniecki

“SUNRISE” P.H.U.
Grzegorz Krzemieniecki
92-524 Łódź, ul. Gorkiego 21/31
NIP 728-025-15-04 Regon 470526726
tel. 602 710 688; 518 232 712
tel /fax 42 673 48 14